ZUS | ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Warszawa, 9 września 2026 r.

Departament Legislacyjno-Prawny

[redacted]

Pan [redacted]
ul. [redacted]
[redacted]

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na wniosek z dnia 21 sierpnia 2026 r. (data wpływu do Organu – 24 sierpnia 2026 r.) o udostępnienie informacji publicznej, adresowany do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Opolu, dotyczący przesłania informacji w przedmiocie czynności podjętych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w związku ze zgłoszeniem Pana osoby do ubezpieczeń przez spółkę PUKiM Sp. z o.o. (sprawy [redacted] w przedmiocie żądań wskazanych poniżej:

- jakie konkretnie czynności podjął Zakład Ubezpieczeń Społecznych w związku ze zgłoszeniem przez PUKiM Sp. z o.o. do ubezpieczeń społecznych osoby (mnie) w sytuacji, gdy Zakład — dysponując kopią umowy ze wspólnotą mieszkaniową oraz zgłoszeniem PUKiM — wydał decyzję o niepodleganiu tej umowy obowiązkowi ubezpieczeń, a zatem powziął wiedzę o niezgodności zgłoszenia ze stanem faktycznym; w szczególności, czy wszczęto postępowanie wyjaśniające lub kontrolne wobec PUKiM Sp. z o.o. i z jakim wynikiem;
- wskazanie daty i znaku decyzji stwierdzającej, że wskazana umowa nie podlega obowiązkowi ubezpieczeń, oraz komórki organizacyjnej, która ją wydała;

- jeżeli Zakład nie podjął żadnych czynności — kto (stanowisko lub komórka organizacyjna) i na jakiej podstawie prawnej podjął decyzję o ich zaniechaniu;

- czy Zakład — wobec obowiązku wynikającego z art. 304 S 2 Kodeksu postępowania karnego, ciążącego na instytucjach państwowych oraz ich pracownikach — złożył zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w związku ze złożeniem przed organem rentowym oświadczenia (zgłoszenia) niezgodnego ze stanem faktycznym; jeżeli tak — do jakiego organu, w jakiej dacie i pod jaką sygnaturą;

- jeżeli zawiadomienia nie złożono — proszę o wskazanie przyczyny oraz przepisu prawa zwalniającego pracowników Zakładu z obowiązku złożenia takiego zawiadomienia;

- jakie korzyści (finansowe, prawne lub faktyczne) może odnieść przedsiębiorca poprzez zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych osoby faktycznie nieświadczącej pracy oraz czy Zakład dysponuje procedurami wykrywania i przeciwdziałania takim zgłoszeniom — pytanie zadaję w związku z wypowiedzią pracownika Oddziału podczas spotkania w dniu 30 lipca 2026 r., zawierającą wątpliwość „po co miałby ktoś zgłosić »lewego pracownika«";

wyjaśniam, iż informacje, o które Pan wnioskuje, jako związane z prywatnym interesem, nie mogą zostać udostępnione w trybie dostępu do informacji publicznej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902), zwanej dalej *„u.d.i.p."*

Celem ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej nie jest zaspokajanie indywidualnych (prywatnych) potrzeb, w postaci uzyskiwania informacji dotyczących wprawdzie kwestii publicznych, lecz przeznaczonych dla celów prywatnych. Dodatkowo, jak słusznie zauważył WSA w Warszawie w wyroku z 27 października 2017 r. (sygn. akt [redacted] prawo dostępu do informacji publicznej nie może stanowić instrumentu do poszukiwania dowodów w sprawie indywidualnej. Ustawa o dostępie do informacji publicznej nie może być nadużywana i wykorzystywana w czysto prywatnych sprawach. U.d.i.p. ma służyć uniwersalnemu dobru powszechnemu związanemu z funkcjonowaniem publicznych instytucji'". Powyższe stanowisko koresponduje również ze stanowiskiem zaprezentowanym w wyroku WSA w Warszawie z dnia 9 lutego 2021 r. (sygn. akt [redacted]

Wykładnia treści art. 1 ust. 1 u.d.i.p. wskazuje, że ustawa o dostępie do informacji publicznej ma zapewniać transparentność działań władzy publicznej i umożliwiać społeczną kontrolę tych działań.

W orzecznictwie sądów administracyjnych ugruntowany jest przy tym pogląd, że u.d.i.p. nie może być i nie jest środkiem do wykorzystywania jej w celu występowania z wnioskiem o udzielenie każdej informacji. Oznacza to, że zakres przedmiotowy ustawy wytycza i obejmuje dostęp tylko do informacji publicznej, a nie publiczny dostęp do wszelkich informacji (patrz np. wyrok WSA w Poznaniu z dnia 12 stycznia 2017 r., sygn. akt [redacted] We wskazanym wyroku WSA w Poznaniu stwierdził, że żądana informacja, aby uzyskała walor informacji publicznej, musi dotyczyć „sprawy publicznej". Przedmiotem takiej informacji jest problem lub kwestie, które mają znaczenie dla większej ilości osób czy grup obywateli lub też są ważne z punktu widzenia poprawności funkcjonowania organów państwa.

Wprawdzie treść przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej w pełni uzasadnia stanowisko co do tego, że osoba domagająca się dostępu do informacji publicznej nie ma obowiązku wykazywania interesu prawnego lub faktycznego w żądaniu takiej informacji (art. 2 ust. 2 u.d.i.p.). Osoba taka nie musi również wskazywać celu, dla realizacji którego żąda udzielenia informacji publicznej. Jednak należy zauważyć, że wskazany przez wnioskującego cel, któremu ma służyć udostępnienie informacji publicznej, może mieć istotne znaczenie dla oceny prawa do informacji publicznej o tyle, o ile z twierdzeń wnioskującego wynikać będzie, że udzielenie informacji nie będzie służyć szeroko rozumianej społecznej kontroli władzy publicznej, lecz wyłącznie partykularnym i czysto prywatnym interesom samego wnioskodawcy.

W orzecznictwie podkreśla się, że prywatna motywacja w uzyskaniu informacji w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej może być uznana za przejaw nadużycia prawa do informacji publicznej (zob. wyrok WSA w Krakowie z dnia 26 sierpnia 2021 r., sygn. akt [redacted] wyrok WSA w Gdańsku z dnia 13 lipca 2023 r., sygn. akt: [redacted] wyrok WSA w Gdańsku z 13 lipca 2023 r., sygn. akt [redacted] Wykładnia przepisów ww. ustawy powinna być dokonywana zgodnie z jej

celem, a niewątpliwie takim celem nie jest udzielanie informacji służących bezpośrednio lub pośrednio w uzyskiwaniu kontroli wnioskodawcy nad jego własnymi sprawami, lecz wspieraniu transparentności w kontekście wzmacniania kontroli społecznej nad działalnością władzy publicznej. Wolą ustawodawcy było bowiem zapewnienie społecznej kontroli władzy publicznej poprzez umożliwienie obywatelom dostępu do informacji publicznej, a nie publicznego dostępu do każdej informacji w indywidualnych celach (zob. wyrok WSA w Krakowie z dnia 26 sierpnia 2021 r., sygn. akt: [redacted] Zasadniczo w doktrynie prawniczej oraz w orzecznictwie konstrukcja nadużycia prawa do informacji publicznej pojawia się w kontekście m.in. jej wykorzystania do pozyskania informacji nie w celu społecznej kontroli, lecz dla prowadzenia sporów osobistych, zaspokojenia prywatnych animozji (wyrok WSA w Krakowie z dnia 28 stycznia 2020 r., sygn. akt [redacted] wyrok WSA w Kielcach z dnia 14.03.2024 r., sygn. [redacted] wyrok WSA w Kielcach z dnia 27.03.2024 r., sygn. [redacted]

Celem przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej pozostaje społeczna kontrola władzy publicznej, w związku z czym ustawa ta nie może być nadużywana i wykorzystywana w czysto prywatnych sprawach. Jeżeli więc dana informacja żądana jest nie w celach związanych z najszerzej nawet rozumianą społeczną kontrolą władzy publicznej to uznać należy, że żądanie takie nie dotyczy w istocie udostępnienia informacji publicznej.

Odnosząc się do przedmiotowego wniosku, należy stwierdzić, że wnioskowane informacje dotyczą indywidualnej sprawy, związanej ze zgłoszeniem Pana osoby przez spółkę PUKiM Sp. z o.o. do ubezpieczeń społecznych oraz okoliczności z tym zgłoszeniem związanych, co wynika wprost z treści przedmiotowego wniosku. Wobec powyższego, żądanie jest związane z prywatnym interesem, dlatego też nie stanowi informacji publicznej i nie może zostać udostępnione w trybie dostępu do informacji publicznej.

W sprawach indywidualnych, niezwiązanych z dostępem do informacji publicznej proponuję skierować wniosek na adres wybranej terenowej jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub na skrzynkę: COT@zus.pl

Z poważaniem

Z upoważnienia Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

GŁÓWNY SPECJALISTA
Agnieszka Mulik

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
Departament Legislacyjno-Prawny

99 M

R

[redacted]

Poczta Polska
Opłata pobrana _____ zł ____ gr

2025

OPŁATA POBRANA
TAXE PERÇUE – POLOGNE
Umowa Nr 1089533 z Pocztą Polską S.A.
z dnia 4.10.2023 r.
Nadano w UP Warszawa 35

1010

OPŁATA POBRANA
TAXE PERÇUE – POLOGNE
Umowa Nr 1089533 z Pocztą Polską S.A.
z dnia 4.10.2023 r.
Nadano w UP Warszawa 35

[redacted]

WARSZAWA 07.09.2026

ECONY

ZA POTWIERDZENIEM ODBIORU

32